

Landelijke waterverdeling

Droogte, hitte en drinkwater

In de droge zomermaanden van 2018 was de vraag naar water groter dan het aanbod. Er was sprake van een ongebruikelijk groot neerslagtekort en tegelijkertijd stroomde er via de rivieren te weinig water ons land binnen. Bij dit soort (dreigende) watertekortsituaties is de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW) van Rijkswaterstaat actief. Hoe gaat dat in zijn werk, dat water verdelen, en wie zijn daarbij betrokken?

De Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling LCW is onderdeel van het Watermanagementcentrum Nederland van Rijkswaterstaat. Deze commissie komt bij elkaar zodra zich ernstige problemen voordoen met te weinig water. De LCW adviseert over de verdeling van het beperkt beschikbare water. Dit gebeurt op basis van de zogeheten verdringingsreeks, die bepaalt welke gebruikers bij watertekorten de hoogste prioriteit hebben. In de LCW zitten waterspecialisten van Rijkswaterstaat, de Unie van Waterschappen (UvW), IPO en het KNMI. De LCW heeft formeel geen besluitvormende rol, maar geeft advies aan de directeur-generaal van Rijkswaterstaat.

Als de situatie nijpender wordt en er maatregelen moeten worden genomen die verder gaan dan de afzonderlijke regionale partijen zelf kunnen doorvoeren, wordt het Managementteam Waterverdeling (MTW) bijeengeroepen. Dit team bestaat uit beslis-sers van de verschillende stakeholders die deze grotere maatregelen kunnen nemen en de minister kunnen adviseren.

Bij langdurige droogte moet er voldoende kwalitatief goed zoet-water beschikbaar zijn voor de drinkwatervoorziening. In Nederland treedt in tijden van watertekort de genoemde landelijke verdringingsreeks in werking. Hierin staat beschreven hoe het beschikbare

water in de door het Rijk beheerde wateren bij een watertekort wordt verdeeld tussen de verschillende gebruikers. De drinkwatervoorziening is hoog ingeschaald, in categorie twee.

Watertekort

Op 2 augustus 2018 berichtte minister Van Nieuwenhuizen (Infrastructuur en Waterstaat, IenW) aan de Tweede Kamer dat de aanhoudende droogte ervoor zorgde dat er landelijk een grotere vraag is naar water dan wat er aan regen valt en via de rivieren ons land binnenstroomt.

Zij liet weten de waterverdeling vanaf dat moment bij het Managementteam Waterverdeling te beleggen. In het MTW-crisisoverleg hebben zitting: RWS, het ministerie van EZK (voor de industrie), het ministerie van LNV (voor de landbouw), het Departementaal Crisis Centrum van IenW, het KNMI, enkele andere (beleids)afdelingen van het ministerie van IenW, de UvW, IPO en Vewin.

Persconferentie Droogte 2 augustus 2018

Van links naar rechts:

- Arjen Frentz, plv. directeur Vewin
- Bert Boerman, gedeputeerde, IPO
- Hisso Homan, meteoroloog, KNMI
- Bart Vonk, voorzitter LCW
- Hetty Klavers, bestuurslid Unie van Waterschappen
- Friso Fennema, directeur Communicatie IenW
- Michèle Blom, directeur-generaal IenW / RWS
- Marjolijn Sonnema, directeur-generaal LNV

De uitzonderlijk droge zomer van 2018

Uit het blog: droogte van Rijkswaterstaat, gepubliceerd op 14 augustus 2018:

10:05 uur

De aanhoudende droogte zorgt onder andere voor een lage waterstand, hinder voor scheepvaart, verzilting van zoetwater en een slechtere waterkwaliteit. Rijkswaterstaat monitort de situatie, neemt maatregelen en werkt nauw samen met andere partijen om de situatie onder controle te houden.

Updated: 26/08/2018 14:40 uur

Laagste waterpeil ooit in de Rijn

Zaterdag 25 augustus is het laagste waterpeil ooit gemeten in de Rijn bij Lobith. De stand van 6,87 m +NAP werd vannacht bekend. Het gaat om een zogenaamd daggemiddelde. Daarmee is het record uit 2011 van 6,89 m +NAP gebroken.

De regen in Nederland van vrijdag en zaterdag heeft nog geen invloed gehad, want het waterpeil en de afvoer van de Rijn bij Lobith worden bepaald door wat er in Duitsland en Zwitserland valt. Dat effect wordt de komende dagen merkbaar.

Lees er meer over in ons blog over droogte, via: www.rijkswaterstaat.nl/nieuws. Met o.a. een interview met Bart Vonk, één van de voorzitters van de LCW.

Drinkwater en droogte (situatie 10 augustus 2018)

Ondanks het watertekort is er voldoende water voor de drinkwatervoorziening beschikbaar, zowel grond- als oppervlaktewater. Bovendien hebben de drinkwaterbedrijven die drinkwater maken van oppervlaktewater, eigen buffers ('spaarbekkens') die continu worden aangevuld. De waterbedrijven die drinkwater maken van grondwater, beschikken over robuuste, ondergrondse voorraden grondwater die ook continu worden aangevuld.

Enkele drinkwaterbedrijven draaien op maximale capaciteit; sommige hebben de waterdruk in het leidingstelsel iets moeten verlagen om aan de hogere vraag te kunnen blijven voldoen. Niet-noodzakelijke reparaties zijn even uitgesteld. In de loop van augustus nam de hoge vraag naar drinkwater af en waren er minder grote pieken in het waterverbruik, door de lagere buitentemperaturen en de toename van de hoeveelheid neerslag. Toch vroegen drinkwaterbedrijven mensen ook toen nog bewust om te gaan met water en het gebruik over de dag te spreiden. Want minder watergebruik is niet alleen beter voor de bedrijfsvoering van de drinkwaterbedrijven, het is ook duurzamer voor de maatschappij als geheel.

De gevolgen van de droogte verschillen per regio, de adviezen van de drinkwaterbedrijven kunnen daarom per regio verschillen. Zo doen voor de regio's Twente en Achterhoek de provincies, de waterschappen en het waterbedrijf de dringende oproep om het waterverbruik te beperken tot noodzakelijk gebruik om de grondwatervoorraden – die merkbaar zijn aangesproken – te herstellen.